

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(Hizb-ut Tahrir Emiri Celil Âlim Ata İbn Halil Ebu Raşta Tarafından Facebook Sayfası Takipçilerinin “Fıkhi” Sorularına Verilen Cevaplar Silsilesi)

Soru-Cevap

Teberrücün Ayrıntılı Olarak Vakıası

Pipit Meidawati ve Fatime Sulimanova'ya

Soru: Pipit Meidawati

Esselamu Aleykum ve Rahmetullahi ve Berekâtuh.

Allah'ın daima sizi koruması ve size yardım etmesi için dua ediyorum. Allah işlerinizi kolaylaştırsın.

Teberrüc hakkında sormak istiyorum. Onu nasıl tarif edip uygulayacağız? Bildiğim kadarıyla teberrücün anlamı, yabancı bir adama ziynet ve güzellikleri göstermektir. Sonra onları cezbedip bakmaları, hatta bize gözlerini dikmeleridir. Aynı zamanda bu, alışkanlıklara/geleneklere/örfelere de bağlıdır.

Endonezya'da yaşıyorum ve teberrücün uygulanması hakkında tartışıyoruz. Gerçekten de Batılı yaşam tarzı, giyinme ve makyaj yapma şeklimizi tamamen etkilemiştir. Nitekim kadınlar, yüz pudrası, ruj, göz farı ve benzeri kozmetik ürünler kullanıyorlar. Bazen de sadece doğal veya gündelik makyaj yapıyorlar. Bu tür makyajla çalışıyorlar, kolejde okuyorlar, eğitim alanlarına gidiyorlar, birbirlerini ziyaret ediyorlar ve benzerlerini yapıyorlar. Bazen de düğün günü gibi belirli durumlarda takıları daha fazla ortaya çıkarmak istiyorlar, ya da düğüne giderken gündelik makyaj yapmıyorlar, aksine koyu/göz alıcı makyajlarla daha çekici oluyorlar. Bazı kadınlar da şovmen, sanatçı ve şarkıcı olarak çalışıyorlar, sonra da giyinip çok-çok cesur makyajlar yapıyorlar.

Batılı yaşam tarzının oluşturduğu tüm bu kozmetik ürünleri terk etmek zorunda mıyız? Yüzümüze herhangi bir şey sürmemiz caiz midir ya da sadece gündelik/doğal makyaj yaparsak bir sorun olur mu?

Bu arada bazı kadınlar fars farı (sürme) sürüyorlar. Çünkü Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem, hem bunun yapılmasına izin verdi hem de kendisi yaptı. Ama onlar sadece azınlıkta olup hatta bazen de çevresindekilerin dikkatini çekmektedir.

Şeyh Ata İbn Ebu Raşta, sizden teberrücün uygulamasını açıklamanızı rica ediyorum.

Öncelikle çok teşekkür ederim. Allah sizi hayırla mükafatlandırsın.

Vesselamu Aleykum ve Rahmetullahi ve Berekâtuh.

Pipit Meidawati

Affedersiniz... beni bağışlayın... ben Endonezya'dan Pipit.

Soru: Fatime Sulimanova.

Esselamu Aleykum ve Rahmetullahi. Değerli Şeyhim. Bir sorum olacaktı. Kadınlar yüzlerine makyaj yaparak kamusal alanlara gitseler, teberrüc terimi altına girer mi? Şeriatta kadınlık terimi nedir?

Cevap:

Ve Aleykumselam ve Rahmetullahi ve Berekâtuh.

Her iki soru da tek bir konu hakkındadır. Bu nedenle ikisine birden cevap vereceğim:

Daha önce teberrüc konusuyla ilgili soru cevaplar yayınlamıştık... Şimdi bu cevaplardan 9/10/2016 tarihli olanı aktarıyorum. Allah'ın izniyle onun içinde geçenler yeterli olacaktır:

Söz konusu cevap şöyledir:

(Sorularınızın detaylarına girmeden önce, bu konuda İctimai Nizam'da "kadına bakmak" bölümünde detaylandırılan bazı hususlara değineceğim ve size bazı genel hatlarından bahsedeceğim:

1- Kadının kamusal hayata çıkması, cilbab, setri avret ve teberrüce kaçmamak gibi şerî kıyafetle olması gerekir.

2- Avret, kadının yüz ve ellerinin dışındaki tüm bedenidir ve kadının avret yerlerini açması haramdır. **Burada "dikkat çekmekten" bahsedilmez. Yani ister dikkat çeksin ister çekmesin, avret yerini açmak haramdır...**

3- Lügatte teberrüc, kadının ziynet ve güzelliklerini erkeklere göstermesi demektir. Lisanu'l Arap'ta şöyle geçti: "Teberrüc: Yabancı insanlara ziyneti göstermektir. Ki zem edilmiştir. Kocaya gelince öyle değildir." Kamusu'l Muhit'te ise "Teberrüc: Ziyneti erkeklere göstermektir." diye geçmektedir. Muhtar'us Sihah'ta ise şöyle geçmektedir: "Teberrüc, kadının ziynet ve güzelliklerini erkeklere göstermesidir." Mekabisu'l Lügat'e göre "Be, Ra ve Cim'den oluşan [بَرَج] Berace sözcüğünün iki anlamı var. Birincisi, ibraz ve izhar etmektir. Teberrüc ise kadının güzelliklerini açığa vurmasıdır." "İzhar etmek" ve "İbraz etmek" sözcüklerinden ziynetin dikkat çekici şekilde erkeklere görünmek olduğu anlaşılmaktadır. Sözcüğün şerî anlamı da bundan pek farklı değildir. Subhanehu şöyle buyurmuştur: وَلَا يَضْرِبَنَّ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِنْ زِينَتِهِنَّ "Gizlemekte oldukları ziynetleri anlaşılın diye ayaklarını yere vurmasınlar." [Nur 31] Yani kadın, halhal sesi belli olsun ve erkek de kadının elbisesinin altına bacağına ziynet taktığını bilsin diye yürürken ayağını yere sert vurmasın demektir. Tüm bunlara göre teberrüc, lügat ve şerî olarak, sadece ziynet değil, dikkat çeken ziynet anlamına gelmektedir.

Hakeza teberrüc, avreti açmaksızın, dikkatleri çekecek bir şekilde olan ziynettir. Avretin açılmasına gelince; ister dikkat çeksin ister çekmesin bu haramdır... Zira teberrüc, ziynet değildir. Dolayısıyla dikkatleri çekmeyen sıradan bir ziynet kadınlar için caiz olur. Dikkatleri çeken ziynet ise teberrüc olarak adlandırılır ki teberrüc, haramdır. Nitekim teberrüc iki şekilde vuku bulur:

- **Kadının**, şayet dikkat çekici olursa vücudundan **mubah olan kısmı yani** elleri ve yüzü üzerindeki ve elbisesinin üzerindeki **ziyneti**.

- **Kadının**, avreti açmaksızın mubah olmayan kısmı üzerindeki ziyneti. Yani **bacak ve kolları kapalı olduğu halde ayak bileğine halhal takarak süslemesi veya kollarına belirli bilezikler takarak süslemesi gibi**. Dolayısıyla kadın, erkeğin bacağında veya kolunda ziynet olduğunu bilmesini sağlayacak şekilde bacak veya kolunu hareket ettirirse bu, **bacak veya kol kapalı olsa bile** teberrüc olur.

4- Kadının, vücudundan mubah olan kısmı ve elbisesinin üzerindeki ziynete gelince; şayet bunlar dikkatleri çekerse teberrüc olur ve bu haramdır. Dikkat çekmenin anlamı, bu ziynetin o bölgede alışılmışın dışında olması, yani bu ziynetle erkeklerin yanından geçtiğinde onların dikkatlerini, bu kadının kadınlığına çekmesidir. Dikkat çekmemenin anlamı ise, yani kadın erkeklerin yanından geçtiğinde, zihne kadınlık yönünün gelmemesidir... Bu ise menatin (vakıanın) tahkik edilmesine girer ve ben bunun zor olduğunu düşünmüyorum. Zira erkeklik ve kadınlık, erkekte ve kadında mevcuttur ve bu yüzden erkek veya kadın, bu ziynetin dikkat çekip çekmediğini kolay bir şekilde anlayabilirler. **Özellikle kadın, ziynetin olağan mı yoksa erkeklerin dikkatini çekiyor mu bildiğinden dolayı bunu daha kolay anlayabilir...**

5- Kadının, avreti açmaksızın mubah olmayan kısmı üzerindeki ziynetine gelince; kadının ayak bileğine halhal takarak süslemesi, sonra erkek bacağında ziynet olduğunu bilsin diye ayaklarını yere vurarak ses çıkacak şekilde yürümesi gibi. Zira bu teberrüc olur ve haramdır... Veya kollarını süslemesi ve bilezikler takması, sonra erkek kollarında ziynet

olduğunu bilsin diye ellerini hareket ettirmesi gibi... Bu da teberrüc olur ve haramdır. **Hatta bacak veya kol kapalı olsa bile farketmez.**

6- Bunun ardından sorularınızın detaylarına başlıyorum ve onlara cevap veriyorum:

a- Kadınların el parmaklarına takmış oldukları yüzüklerin ziynet olması açısından olana gelince; şayet sıradan/alışılmış yüzükler olursa, dikkat çekmezler... Ama örneğin parlayan veya ses çıkaran veya ilgi çekici boyutta olan ya da benzeri bir yüzük takmışsa...o zaman bu dikkat çeker ve teberrüc olur... Parlak veya buna benzer bir ayakkabı giymek de bunun gibidir...

Cilbabın (dış elbisenin) dışından takılan gerdanlığa (kolye) gelince; bu, ister dikkat çeksün isterse çekmesin, caiz değildir. Çünkü cilbabda asıl olan, iç ziynetin avretini gizlemesidir. Gerdanlık ise boyun ziynetidir, boyun ise avrettendir ve cilbabın altında gizli olması gerekir. Şayet boynuna gerdanlık takmak isterse, cilbabın altından takması gerekir.

Bilek veya koldaki bileziklere gelince; bilek veya kollarını hareket ettirdiğinde bilezikler ses çıkarır ve bilek ve kollarda ziynet olduğu bilirse o zaman bu, teberrüc olur ve caiz değildir.

b- Cilbab, iç ziyneti ve iç kıyafeti örten bir örtüdür. Yani o, ziynet konumunda değildir. Bu yüzden onun üzerinde ziynet ve süslerin olması caiz değildir...

c- Kadının gözüne sürme çekmesi, gözün içinde olduğu için dikkat çekmez. Ancak kirpiklerinin üzerine veya göz kapaklarının üzerine belirli renklerde sürülürse, o zaman bu dikkat çeker...

d- Aynı şekilde yüzünün derisini temizleyip yüzdeki lekeleri veya bazı sivilceleri giderirse yüz eskisinden daha güzel görünür ama kendi normal yüzüne benzediğinden dolayı dikkat çekmez. Ancak yüzdeki pigmentler belirgin renklerde yapılırsa, o zaman dikkat çeker. Tabii ki köyde veya şehirde yaşamak gibi kadının yaşamış olduğu bölgenin de dikkat çekme noktasında rolü vardır... Dolayısıyla meselede önemli olan, o bölgede alışılmışın dışında olan ve dikkat çeken ziynetin olmasıdır, işte bu ziynet teberrüc olur.) Daha önceki cevap bitti.

Sonuç olarak kadının, genel olarak süslendiği ziynetin erkeklerin dikkatini çekmediğini bilmesidir. Yani ziynetin dikkat çekip çekmeyen bir ziynet olduğunu bilmek zor değildir. **Kadınlar bunu hisleriyle bilirler...** Ala külli hal takvalı Müslüman bir kadın, sadece haramdan değil, aksine şüpheli olan şeylerden de uzak durmalıdır. Zira bazı sahabeler, haram olan şeylere yakın olduğunda mubah olan şeylerden de uzak duruyorlardı... Nitekim Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem'den, sahih olarak şöyle buyurduğu rivayet edilmiştir: **"Kul, sakıncalı olan şeylerden kaçınmak için sakıncalı olmayan -şüpheli- şeyleri terk etmedikçe, gerçek takvâ sahiplerinin derecesine ulaşamaz."** [Tirmizi tahriç etti ve bu hadis, hasendir dedi.]

Umarım bu cevap yeterli olmuştur. Bilen ve hüküm verenlerin en hayırlısı Allah'tır.

Kardeşiniz

Ata İbn Halil Ebu Raşta

H. 30 Şevval 1441

M. 21/06/2020

Cevaba, emirin (Allah onu korusun) aşağıdaki web sitesinden bağlanabilirsiniz:

<http://archive.hizb-ut-tahrir.info/arabic/index.php/HTAmeer/QAsingle/4048/>